

ВИДРА РІЧКОВА

Lutra lutra Linnaeus, 1758

Таксономічна належність

Клас — Ссавці (Mammalia), ряд — Хижі (Carnivora), родина — Куницеві (Mustelidae). Один з 12-ти видів роду, один вид в фауні України.

Природоохоронний статус виду

Неоцінений.

Ареал виду та його поширення в Україні

Охоплює Європу, більшу частину Азії, Пн. та Зх. Африку. Зараз в Україні вид поширений скрізь, окрім Криму. Наприкінці 1980-х рр. відбулося розширення ареалу, пд. межа яко-го перемістилась у степову зону.

Чисельність і причини її зміни

У 1961 році було обліковано ~1,6 тис., за-раз ~ понад 10 тис. видр. Причини зміни чисельності: спостерігається зростання чи-сельності, причиною чого є зменшення мис-ливського тиску та потепління клімату, яке дало змогу зимовим мігрантам освоїти нові місця. Стабільна чисельність, з тенденцією до збільшення спостерігається на Пд. Украї-ни. На сьогодні в межиріччі Дністра та Дунаю мешкає щонайменше 70 особин цього виду.

Особливості біології та наукове значення

Видра веде сутінково-нічний спосіб життя. Живе в норі з 1–2 входами, що розташовані під водою і над нею; часто займає старі онда-трові та боброві житла. Харчується рибами, амфібіями та річковими раками. Весною її ра-ціон доповнюють комахи, п'явки та мушлі. Не гребує вона рептиліями, водоплавними птаха-ми, гризунами та землерійками. Іноді робить схованки корму під нависами берегів. Молоді тварини також їдять рослинні корми (плоди культурних та безхлорофільні частини водних рослин). Статева зрілість настає у віці 16–17 місяців. Вагітність (з ембріональною діапау-

зою) — 240–365 діб. Період розмноження у видри розтягнутий у часі, тому пологи можуть відбуватися упродовж всього року, але най-частіше — у квітні–червні. У виплоді буває 2–3 (1–5) малюків, які народжуються 1 раз на рік переважно у норі, хоча відомі випадки їх зна-хідок у відкритому лігві. У 1,5-місячному віці щенята починають вилазити з нори, у 2,5 міся-ці здатні до самостійного полювання, хоча ще тривалий час потребують піклування з боку матері. Різні водойми, але віддає перевагу озерам, старицям, річкам з захаращеними бе-регами та заростями очерету. У деяких місцях живе на узбережжі морів.

Морфологічні ознаки

Порівняно великий звір: довжина тіла самців —

46–90 см, самок — 54–68 см, маса: 6–10 та 3–6 кг. Має довгий хвіст (21–46 см), щільне та коротке хутро коричневого відтінку; пальці на задніх но-гах з'єднані шкірястими перетинками.

Режим збереження популяції та заходи з охорони

Виднесений до II видання ЧКУ. Як вид, стан якого близький до загрозливого, занесено до Червоного списку МСОП, до I додатку СІТЕS, а як вид, що підлягає особливій охоро-ні, до Бернської конвенції. Охороняється на території більшості державних заповідників та багатьох об'єктів ПЗФ.

Розмноження та розведення у спеціально створених умовах

Добре розмножується в неволі, але в Україні не розводять.

Господарське та комерційне значення

Мисливський вид.

Основні джерела інформації

Корнєєв, 1959; Гептнер и др., 1961; Абельнцев, 1968, 1977; Терновский, 1977; Берестенников, 1977; Роман, 1994; Кондратенко, Боровик, 2001; Панов, 2002; Селю-ніна, 2002; Колесников, Кондратенко, 2004; Ружилен-ко, 2004; Волох, 2004; Роженко, 2006, 2007. Усні пові-домлення: Демченка, Гавриленка, Галушки, Суптелі.

Автор: А.М. Волох, М.В. Роженко

Фото: М.В. Роженко

